

Onderwerp Update Basisbaan
ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	14 050	Bijlage(n)	0	Ons kenmerk	109330-2024
Datum		Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte lezer,

Werk is een belangrijk onderdeel van een gelukkig leven. Voor bepaalde inwoners blijkt een traditionele baan echter een uitdaging te vormen. Voor hen biedt de basisbaan een waardevol alternatief, waarmee zij bijdragen aan de leefbaarheid van onze wijken en dorpen. De afgelopen jaren hebben aangetoond dat basisbanen niet alleen bijdragen aan het geluk van de deelnemers, maar ook bijdragen aan hun gevoel van verbondenheid met de samenleving. Bovendien versterken basisbanen de leefbaarheid van en sociale cohesie binnen onze wijken en dorpen.

In 2020 zijn we gestart met het project basisbanen. Achtergrond daarbij is de constatering dat er een groep bijstandsgerechtigden bestaat die de aansluiting met de arbeidsmarkt heeft verloren. Tegelijkertijd zagen we dat er voldoende werk beschikbaar is dat van waarde kan zijn voor de samenleving maar dat nu niet wordt uitgevoerd. In maart 2023 hebben wij uw raad geïnformeerd over het onderzoek dat is uitgevoerd naar de basisbaan en de positieve impact die deze banen hebben waarmee we waardevol werk creëren aan de basis van de arbeidsmarkt. In die brief informeerden wij u ook dat de basisbaan een structureel onderdeel wordt van ons arbeidsmarktbeleid. In deze brief geven wij een update over hoe wij het afgelopen jaar hebben gebouwd aan een organisatieonderdeel en een (opgeschaalde) aanpak van de basisbanen.

Bestendigen aanpak

Sinds februari 2023 is een kwartiermaker gestart met de opdracht om het instrument uit te bouwen, zodat de basisbaan een duurzame plek krijgt in onze organisatie. Daarnaast is gewerkt aan verschillende aspecten zoals de mogelijke overgang naar de CAO 'Aan de Slag', het verder vormgeven van taken voor deelnemers, het verwerven van voldoende en passende werkzaamheden en kandidaten, het organiseren van

Volgvel 1

werkgeverschap en begeleiding, het verkrijgen van aanvullende financiering en het opzetten van voldoende en juiste ondersteunende functies. Tegen eind 2024 zal er meer bekend zijn over de positionering van de basisbaan binnen de organisatie. De werkwijze wordt zo ingericht dat de doelstellingen zoals vermeld in het coalitieakkoord worden behaald, met alle organisatorische facetten daaromheen.

Stand van zaken

In lijn met ons coalitieakkoord streven we ernaar om het aantal basisbanen in de komende jaren te laten groeien van 50 naar 250. Daarmee hebben wij de basisbaan structureel geïntegreerd in onze gemeentelijke benadering van werk en participatie. Op 1 maart 2020 zijn we met de basisbanen gestart. In maart 2023 hadden 56 inwoners een basisbaan. Op 1 april 2024 hebben 132 inwoners van Groningen een basisbaan. 20 deelnemers hebben inmiddels een vast contract. In alle wijken en dorpen van de gemeente Groningen zijn momenteel één of meerdere deelnemers actief.

Vrijwel iedereen die aan de slag is gegaan, doet dat nu nog steeds. Negen mensen zijn met de basisbaan gestopt: één deelnemer is uiteindelijk weer ingestroomd, twee deelnemers zijn helaas overleden, twee deelnemers hebben de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Twee deelnemers hebben, ondanks dat dit niet het doel is, een andere (“reguliere”) baan gevonden en één deelnemer is overgegaan naar beschut werk, één deelnemer heeft ontslag genomen om als zelfstandige verder te gaan. Feitelijk is er dus nog altijd geen sprake van uitval.

CAO Aan de slag

Deelnemers aan de basisbanen hebben momenteel een arbeidsovereenkomst bij Thermiek BV waarbij wij de CAO SW volgen. Dat was tijdens de start van het experiment de meest passende oplossing. De basisbanen hebben nu een structureel karakter. Dat betekent dat we het onderzoek naar de mogelijke overgang CAO Aan de Slag voortzetten. Er is een onderhandelingsakkoord bereikt voor de CAO SW en de CAO Aan de Slag. De afspraken in het kader van de CAO Aan de Slag gelden tot eind 2024. Dit betekent dat het onderhandelaarsakkoord geen langdurige uitspraken over CAO Aan de Slag doet en daarmee ook niet over de doelgroep waarop dit van toepassing is. Dit betekent dat we niet met zekerheid kunnen zeggen of de Basisbanen op lange termijn onder de CAO Aan de Slag kunnen vallen. Wanneer duidelijk is of de Basisbanen over kunnen naar de CAO Aan de Slag, wordt er ook een besluit genomen over de overgang en een eventuele overgangsregeling.

De financiën

De kosten van de basisbanen bestaan voor het grootste deel uit loonkosten en uit begeleidingskosten. De deelnemers ontvangen voor hun werk het minimumloon. In ons projectplan zijn we ervan uitgegaan dat partijen in de wijken een financiële bijdrage zouden leveren aan de uitvoering van het werk. De bijdragen van externe partijen is echter nog zeer beperkt. In het najaar van 2023 heeft de gemeente Groningen €200.000 subsidie gekregen in het kader van Nationaal Programma Groningen. We onderzoeken nu of en hoe we hiervoor middelen vanuit onder andere JTF en Nationaal Programma Groningen kunnen aanwenden. Hierover krijgen we de komende maanden meer duidelijkheid.

Volgvel 2

Europa

In Europa worden inwoners, net als we in Nederland ervaren, vaak geconfronteerd met barrières op het gebied van werkgelegenheid, wat resulteert in uitsluiting en beperkte kansen. Met de basisbaan willen we dit veranderen door mensen een betekenisvolle rol binnen de wijken en dorpen te bieden. We zien dat er vanuit Nederland, maar ook in Europa, interesse is in onze werkwijze. In juli 2023 hebben wij een presentatie over de basisbaan gegeven in het Europees Parlement. Ook in maart 2024 hebben wij een presentatie gegeven aan geïnteresseerde bestuurders en beleidsmedewerkers uit 24 landen om de best practices van onze basisbaan te delen. Samen met enkele andere initiatieven in Europa die werken aan ‘zero unemployment’ leveren wij bijdrages aan onderzoeken op dit gebied en informeren wij hen over de succesfactoren van onze aanpak.

Na aandringen van S&D-Europarlementariërs Agnes Jongerius en Aurore Lalucq voor een EU-pilotproject, kondigde commissaris voor werkgelegenheid en sociale zaken Nicolas Schmit afgelopen najaar aan dat hij zich zou inzetten voor de beschikbaarstelling van specifieke financiering als onderdeel van het ESF+. Daarom wordt er specifieke EU-financiering beschikbaar gesteld ter ondersteuning van projecten voor het bestrijden van langdurige werkloosheid in heel Europa. De Commissie heeft, dankzij de inzet van Nicolas Schmit, een oproep tot financieringsaanvragen opengesteld voor een totaalbedrag van bijna 24 miljoen euro. We onderzoeken nog of de basisbaan voor deze financiering in aanmerking komt. We komen daar op een later moment bij uw raad op terug.

Afsluiting

“Ik ben blij. Helemaal gezond, lichamelijk en geestelijk. Dat is super”. Dat geeft Hassan, deelnemer van de basisbaan aan in een [filmpje van VNG](#) gemaakt voor de Top Bestaanszeker NL. Deelnemers aan de basisbanen ervaren dat ze (weer) meetellen én ervaren meer rust en (financiële) ruimte. Daarmee hebben we als gemeente een bijdrage kunnen leveren aan betekenisvol werk en bestaanszekerheid. Daar zullen we mee doorgaan.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.